

Rhizoctonia ss. lato

Versie 2.1 (december 2022)
Bewerker: Roeland Enzlin

incl. *Waitea*

syn. *Cejpomyces*, *Ceratobasidium* p.p., *Thanatephorus* p.p., *Uthatobasidium*
Trosvlies

Sleutel tot de Noordwest-Europese soorten gebaseerd op Roberts 1999, Hansen & Knudsen 1997 (H&K), Jülich 1984 en Bernicchia *et al.*, 2010: 450. B&K - Breitenbach & Kränzlin 1986, E&R - Eriksson & Ryvarden 1973, L&R - Larsson & Ryvarden 2021

De meeste soorten zijn bekend onder de genusnaam *Thanatephorus*.

Hyfen regelmatig vertakt, recht afstaand zoals bij *Botryobasidium*, aan het begin vaak iets ingesnoerd.

Vet - Uit Nederland en/of Vlaanderen bekend

- 1 Basidiën tweesporig, soms enkele drie- of viersporig 2
Basidiën viersporig, soms gemengd met tweesporige basidiën 4
- 2 Sporen bolvormig tot bijna bolvormig, $9-14 \times 7-12.5 \mu\text{m}$, $Q_{\text{gem}} < 1.3$.
Alleen bekend uit Italië, op rijst (*Oryza*)
..... *Ceratobasidium setariae* (Sawada) Oniki, Ogoshi & T. Araki
Roberts: 54 • L&R: 148
Sporen ellipsoïd, $Q_{\text{gem}} > 1.3$ 3
- 3 Sporen ellipsoïd, $12-16 \times 7.5-9.5 \mu\text{m}$, $Q = 1.5-1.8(-2.2)$; basidiën breed knotsvormig tot ellipsoïd, $Q = 1.1-1.4$, vaak zijdelings gesteeld (pleurobasidiën)
..... (Melig waswebje) *R. bicornis* (J. Erikss. & Ryvarden) Oberw., R. Bauer, Garnica & R. Kirschner
syn. *Ceratobasidium bicornis*
Roberts: 35 (als *Ceratobasidium b.*) • L&R.: 146 (als *Ceratobasidium b.*) • Jülich: 451 (als *Ceratobasidium b.*)
Sporen oblong, $Q = (1.6-)1.8-2.6(-3.6)$; basidiën ellipsoïd tot cilindrisch, $Q = 1.4-3.2$, niet zijdelings gesteeld
Rhizoctonia sterigmatica (Bourdot) Oberw., R. Bauer, Garnica & R. Kirschner
Jülich: 453 • H&K: 114 • Roberts: 94
- 4 Sterigmen korter dan $6 \mu\text{m}$; sporen niet repeterend. Tropische soort, eenmalig in een kas in Zwitserland gevonden.
..... *Waitea circinata* Warcup & P.H.B. Talbot
Roberts: 104 • Oberwinkler *et al.* 2013, Myc. Progr. 12: 763-776
Sterigmen meest langer dan $6 \mu\text{m}$; sporen wel of niet repeterend 5
- 5 Sporen smal, cilindrisch, $Q 2.3-4.1$
..... (Melig waswebje) *C. pseudocornigerum* M.P. Christ.
Roberts: 51 • L&R: 148 • H&K: 112 • Jülich: 451
• Antonissen, Sterbeekia 16: 26-30 • Kotiranta & Saarenoksa 2005, Ann. Bot. Fen. 42: 237-245
Sporen anders, $Q < 2.6(-3.6)$ 6
- 6 Sporen klein $5.5-7(-7.5) \times 3-4 \mu\text{m}$, oblong tot spoelvormig
..... *R. stridii* (J. Erikss. & Ryvarden) Oberw., R. Bauer, Garnica, R. Kirschner

syn. *Ceratobasidium stridii*

Roberts: 58 • E&R:226 • H&K: 112 • Jülich: 451 •
Antonissen 1994, Sterbeekia 16: 26-30 • L&R: 149
(als *C. stridii*)

Sporen meestal groter, indien sporen zelfde grootte dan bijna bolrond tot breed ellipsoïd 7

7 Meeste sporen bijna bolrond tot breed ellipsoïd, $Q = 1.0-1.2(-1.4)$,
hyfen diam. tot 18 μm
... (Okerkleurig trosvlieg) ***R. ochracea*** (Massee) Oberw., R. Bauer,
Garnica & R. Kirschner

Jülich: 454 • H&K: 114 • Roberts: 89 • B&K: 76 (als
Uthatobasidium ochraceum)

Meeste sporen ellipsoïd tot oblong, amandelvormig of (kort)
citroenvormig; hyfen diam. tot 13 μm 8

8 Sporen citroenvormig 9

Sporen ellipsoïd tot oblong of amandelvormig, maar niet citroenvormig 10

9 Sporen variabel in grootte, 6-18 x 4.5-9.5 μm , citroenvormig, breed ellipsoïd tot ellipsoïd, top met (langgerekt) kegelvormig uitsteeksel (fig. 1)
... (Spoelsporig trosvlieg) ***R. fusispora*** (J. Schröt.) Oberw., R. Bauer,
Garnica & R. Kirschner

Jülich: 453 (als *Hypochnus fusisporus*) • H&K: 114
• Roberts: 78 • B&K: 76 (als *Hypochnus fusisporus*)

Sporen 9-12.5 x 7-9.5 μm , kort citroenvormig, bijna bolrond tot
breed eivormig, top met isodiametrisch uitsteeksel (fig 2)
..... ***Thanatephorus brevisporus*** Pouzar

Pouzar 2001, Czech Mycol. 56(2) 121-1315

10 Sporen kleiner dan 12 μm 11

Sporen meest groter dan 12 μm 12

11 Sporen ellipsoïd tot oblong of cilindrisch, (5.5-)7-10(-12) x (3.5-)
4-5.5(-6.5) μm ; vruchtlichaam dun, hypochnoid, glad. Op allerlei
plantsoorten (Aardappeltrosvlieg) ***R. solani*** J.G. Kühn

syn. *Thanatephorus cucumeris*

Jülich: 454 • H&K: 115 • Roberts: 69

Sporen ellipsoïd tot oblong, vaak iets gebogen, 7-10 x 3.5-4.5 μm ;
vruchtlichaam een zeer dunne mat vormend op jonge scheuten en
naalden van Fijnspar (*Picea abies*)
..... ***R. butinii*** Oberw., R. Bauer, Garnica & R. Kirschner

Oberwinkler et al. 2013, Myc. Progr. 12: 763-776

12 Sporen niet repeterend, soms geseppeerd, meest 12.5-18 x 5-6.5
 μm
(Vaalgeel waswebje) ***R. terrigena*** (Bres.) Oberw., R. Bauer, Garnica
& R. Kirschner

H&K: 115 • Roberts: 98 • L&R: 141 (als *Cejpomyces*
terrigenus)

Sporen repeterend, nooit geseppeerd, meest 8-14 x 5-8 μm
. (Amandelspoortrosvlieg) ***R. amygdalispora*** (Hauerslev, P. Roberts
& Å. Strid) Oberw., R. Bauer, Garnica, R. Kirschner

H&K: 115 • Roberts: 63

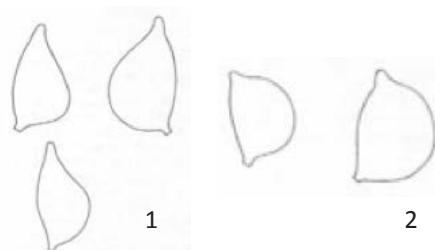

fig 1 Sporen van *R. fusispora* (uit Pouzar 2001)

fig 2 Sporen van *Thanatephorus brevisporus* (uit Pouzar 2001)

SYNONIEMEN

- *Thanatephorus orchidicola* zie *Rhizoctonia ochracea*
- *Uthatobasidium citrifforme* zie *Sistotrema citrifforme*

OPMERKINGEN

Rhizoctonia fusispora kan geparasiteerd worden door *Phragmoxenidium mycophilum*.

Rhizoctonia bicornis (syn. *Ceratobasidium b.*) is volgens Hansen & Knudsen 1997 synoniem van *R. sterigmatica*. Zowel Mycobank, Index fungorum als GBIF houden beide soorten gescheiden (15 april 2017). Mycobank houdt voor beide de oude genusnaam *Thanatephorus* aan.